

T H E S A V R I
G E M M A R V M
A N T I Q V A R V M
A S T R I F E R A R V M
V O L V M E N I.

Jon. Zocchi sculp. et incid.

3

T H E S A V R V S
G E M M A R V M
A N T I Q V A R V M
A S T R I F E R A R V M
QVAE & COMPLURIMAE
D A C T Y L I O T H E C I S S E L E C T A E
A E R E I S T A B V L I S C C . I N S C R I P T A E
O B S E R V A T I O N I B V S I N L V S T R A N T V R
A D I E C T I S P A R E R G I S L X .
A T L A N T E F A R N E S I A N O
P R O L E G O M E N I S . D I A T R I B I S I I I .
D I S S E R T A T I O N I B V S X V . E T I N D I C I B V S

F L O R E N T I A E . A N N O . I V B I L . C I D . I D . C C . L .

E X . O F F I C I N A . T Y P O G R . A L B I Z I N I A N A
P R A E S I D I V M . A D P R O B A T I O N E

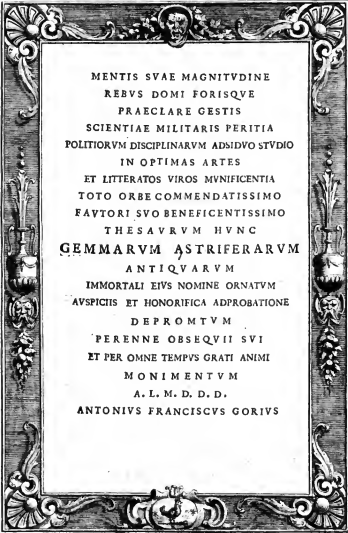
EXCELLENTISSIMO
SAC. ROM. IMPERII COMITI
**IOANNI LVCAE
PALLAVICINO**

INCLVTO. PRVDENTI. MAGNANIMO
IMP. CAESARIS FRANCISCI P. F. AVG.

CONSILIARIO INTIMO
MARIAE THERESIAE ROM. IMPERAT.

REGINAE HVNGARIAE ET BOHEMIAE
etc. etc. etc.

HONORATO A CVBICVLO
ET A PENITIORIBVS CONSILIIS
SVPREMO AVSTRIACAE INSVBRIAE MODERATORI
ITALICI EXERCITVS ET ARMORVM
TERRA MARIQVE IMPERATORI STRENVISSIMO
REGIAE ARCIS IOVIAE MEDIOLAN. PRAEFECTO
REGIORVM VECTIGALIVM PRAESIDI SVMMO
SECVRITATIS QVIETIS TRANQVILLITATIS PVBLICAE
INSTAVRATORI. VINDICI. CVSTODI
VIGILANTISSIMO
LEGVM ET CONSTITVTIONVM MVNICIPALIVM
RESTITVTORI. EXIMIO. IVSTO. SAPIENTI
PVBLICO BONO FELICITER NATO

MENTIS SVAE MAGNITVDINE
REBVS DOMI FORISQVE
PRAECLARE GESTIS
SCIENTIAE MILITARIS PERITIA
POLITIORVM DISCIPLINARVM ADSIDVO STUDIO
IN OPTIMAS ARTES
ET LITTERATOS VIROS MVNIFICENTIA
TOTO ORBE COMMENDATISSIMO
FAVTORI SVO BENEFICENTISSIMO
THESA VRVM HVNC
GEMMARVM ASTRIFERARVM
ANTI QVARVM
IMMORTALI EIVS NOMINE ORNATVM
AVSPICIIS ET HONORIFICA ADPROBATIONE
DE PROMTV
PERENNE OBSEQVII SVI
ET PER OMNE TEMPVS GRATI ANIMI
MONIMENTVM
A. L. M. D. D. D.
ANTONIVS FRANCISCVS GORIVS

COMES EXCELLENTISSIME
MAECENAS OPTIME

VOD & DEO OPTIMO MAXI-
mo saepe precatus sum, ut si
antiquae eruditionis adpara-
tu et copia praeclarum Opus haberem aliquan-
do, summa cum dignitate et laude mihi contin-
geret dedicare INSIGNI VIRO, non solum anti-
qui generis splendore, nobilitate, amplitudine,
opu-

opulentia, gratia, rerumque gestarum gloriâ,
 præstantissimo; verum etiam optimarum litte-
 rarum amore, cultu, patrocínio, doctrina at-
 que iudicio inter ceteros, qui maxime his laudi-
 bus florent, instructissimo; id nunc divino præ-
 sidio feliciter me adsecutum intelligo. Tua si-
 quidem singulari prorsus erga me humanitate,
 atque honorificentissima adprobatione, COMES
 SAPIENTISSIME, qui Belli ac Pacis artibus ornandis,
 tuendis inlustrandisque publico bono natus es,
 divino adnuente Numine, ingens hoc decus sum-
 mumque beneficium suum consecutus, ut hæc
 Volumina, quæ GEMMARVM ANTIQVAVM ASTRIFE-
 RARVM THESAVRV, et veteris Astronomiæ perin-
 signe monumentum, ATLANTIVM FARNESIANVM, erudi-
 tis PASSERIANIS observationibus locupletatum,
 complectuntur, immortalis tuo Nomine ornata
 in publicum adparerent: cuius felicibus auspiciis,
 atque ingenti splendore conlustrata, a doctis ho-
 minibus non gratius tantum, sed et auspica-
 tius, Musis ipsis plaudentibus, quæ in splendidissi-
 ma Aula tua, non ad inanem pompam, sed
 ad implendum suavissimis deliciis animum ruum
 plane regium ac divinum, veluti in domestica
 sede versantur, exciperentur. Quoties id me-
 cum ipse repeto, incredibili prorsus lætitia per-
 fundor; sed dum cogito, ac sedula mente con-
 templor, PALLAVICINÆ AMPLISSIMÆ, qualis
 quantusque sis, non solum DYNASTARVM HE-
 ROVMQVE nobilissimæ atque a remotis usque
 tem-

DEDICATIO

xi

temporibus generosissimae GENTIS TVAE incluta serie, et claritudine, sed omnium Virtutum ingentibus tuis meritis: ob eximiam exquisitamque tuam doctrinam ac scientiam; ob insignem rerum a Te praeclare gestarum gloriam, multis ac maximis exemplis toto orbe testatam; ob amplissimas dignitates, et munera, supremo cum imperio conjuncta. quae geris: tantae lucis ita obruor copia, ut scintillas aliquas vix ferre, ac sustinere valeam. Profecto nullius tantum est flumen ingenii, nulli dicendi aut scribendi tanta vis, tanta copia, quae non dicam exornare, sed enarrare egregia magni animi tui facta possit. Earum siquidem evolventi mihi gloriosa monimenta, a Scriptoribus magni nominis testata, atque aeternitati consignata, quibus non diuturno, sed brevi temporis intervallo, quod magnopere mirandum est, ingentem gloriam, summamque laudem, insignibus studiis, multis vitae periculis, plurimorum laborum, vigiliarumque pretio TIBI comparasti; in eam opinionem lubens me venire fateor, TE in eximia ac praecellenti rei militaris scientia ac peritia, veterum Heroum et Ducum aequasse gloriam, in multis etiam superasse: inter eos vero, qui hac tempestate florent, quam paucissimos pares habere: at in eloquentia, qua maxime polles, atque summos Proceres, ac doctos Homines TE adeuntes suavi admiratione atque iucunditate imple; in omnigena optimarum disciplinarum

** 2

eru.

eruditione, quibus luculenter excultus es: in munificentia erga optimas artes, in literatos viros amore, paterno prorsus ac regio: in liberalitate, favore atque ope bonis honestisque hominibus assidue ferenda, longe, absit verbo invidia, omnes plane antecellis. Quapropter si quis nunc a me petat, cui TE simillimum esse censeam; ultro lubenterque adferam, TE cumulatissime ~~expressere~~, ~~restituere~~ nobis adhuc vivum referre summum illum Austriacorum Exercituum Imperatorem, Maiestatis et Gloriarum Romani Orbis Imperii maximum columnen, aeternum decus, immortale praesidium, EVGENIUM a Sabaudia PRINCIPEM; qui cum armorum gloria, tum litterarum patrocinio, et cultu fuit longe clarissimus, atque omnium Sapientum aetatumque consensione eminentissimus. Ne tenuioribus testimoniis, Te, INCLYTE COMES, parum dignis, innitatur laus mea, ad augustum CAROLI VI. CAESARIS Gloriosissimi thronum adpello; qui quum esset verae solidaeque virtutis ac sapientiae Scrutator, Iudex quoque et Aestimator sagacissimus, statim ac intime novit acerrimum iudicium tuum, prudentiam mirabilem; in arduis difficillimisque negotiis pertractandis egregiam tuam scientiam, ac dexteritatem; rerum usum, mentem quarumlibet magnarum rerum molem capacem: postquam splendidissima apud eum legatione pro Ianuensi Republica patriae tua summa cum laude es perfunctus, minime

passus

DEDICATIO

XIII

passus est, ut a regio conspectu ac sinu suo clementissimo discederes; sed in Caesarea Aula primis honoribus, ac muneribus praeclarissimis honestatum Te detinuit, ac frequenter secretiora tecum in Imperio sustinendo Belli Pacisque negotia et consilia divisit. Exinde, ut totum eiusdem INVICTISSIMI IMPERATORIS animum occupares, et ad devincitorem, magis amplum ac vastum, extra Caesaream Aulam, politicarum ac militarium expeditionum Virtuti tuae theatrum aperuisti, ut parem promovendis consiliis, exsequendi agendique strenue summam peritiam ac scientiam tuam luculentissime declarares: siquidem semotis paene omnibus quietioris vitae commodis totus in bellicis artes statim incubuisti. Delectis comparatisque impendiis tuis strenuorum militum copiis, firma virtute, egregio animi ardore, pro incolumitate, quiete et securitate AVSTRIACAE DOMVS AVGVSTAE flagrantem martialis gloriae laudem mentem tuam, emensa iam cruditis Itineribus Europa, scrutatis regiarum aularum moribus, et consiliis, plurimarum rerum experimentis, cognitione et rei maritimae peritia instructissimam, Martis Castris non solum addixisti, sed summa alacritate ac fortitudine ad ardua quaeque subeunda, atque etiam superanda paratissimam perspicue patefecisti. Ad Danubii tutelam consilio tuo expositis bellicis navibus, quibus celeriter aedificandis parandisque artes om-

nes

nes docuisti, rei maritimae CAESARIS imperio praefectus es; quae quidem, ocissimo auxilio conuectis ad Austriacum Exercitum com meatibus, et subsidiis, TE moderante, tanto praesidio fuere, ut insensibilissimae hostium classes et copiae, bello luctuosissimo exitium Pannoniae minitantes, strenue propulsarentur, profligarenturque; parta, TE vigilante, atque urgente, Populorum ac Regum quiete, atque Romani Imperii securitate. Infelicitis belli reliquias nonne ex ipsis hostium faucibus eripuisti statim ac ad Ionium Tyrrhenumque contendens, Caesaris Classis imperium suscepisti? Legionum Austriacarum Tribunus creatus, Mantuae ditioni et regimini cum imperio universi Peditatus pro meritis suffectus es. Dum MAGNVS CAROLVS CAESAR a TE non gladio tantum, verum etiam consilio, fide, probitate, vigilantia, fortitudine se strenue adiutum testaretur, atque ad suprema honorum et munerum culmina TE evekturum meditaretur; propter eius obitum, acerbissimum, ingruentibus teterrimis temporum, et bellorum procellis, Parenti Optimo ac Sapientissimo parem tuorum meritorum Aestimatricem invenisti MARIAM THERESIAM, Reginam Clementissimam, FRANCISCI CAESARIS AVGVSTI Coniugem Incomparabilem, omni laude maiorem, ad Aeternitatem et Gloriam Imperii Christiani Orbis tuendam exornandamque divinitus datam; quae TE ad salutem suam

LUDOVICVS

DEDICATIO

xv

tutandam, ad consilia servanda atque iura defendenda, ad regendas ditiones suas aptissimum atque instructissimum experta est. AVSTRIACAE INSVBRIAE universae pleno potestatis iure supremum regimen atque imperium INVICTISSIMA HEROINA Tibi mandavit, ac tradidit: quae quidem omnia praeclarissima ac plane regia munia, quibus summa cum laude gerendis parem mentem ac sapientiam habes, quae et quanta sint tuarum virtutum merita, clarissime ostendunt, atque testantur. Optime novit REGINA AVGVSTISSIMA quanto animi robore ac fortitudine, veluti alterum belli fulmen, quod de Scipionibus a Romanis Annalibus proditum est, Legionibus tuis Sardiniae Regi in summo discrimine opportuno auxilio adfuisses, dum Galli-Hispani Cuneum munitissimam Urbem atque Arcem pertinaci obsidione adgrederentur, atque atrocissime invaderent; quo in praelio praestantissimum illud tuae Virtutis et Providentiae facinus nulla unquam saecula conticescent. Statim Augustam Aulam, penetravit pervasitque omnium aures invictae tuae fortitudinis, ac militaris scientiae consummatissimae fama: ductu tuo religiose ab omnibus servatam militarem disciplinam: propulsatum inruentem maximorum periculorum turbinem: tutatas Provincias, servatos Populos: omnia demum a Te sapienter, opportuno consilio, summa auctoritate strenuissime administrata.

Quae,

Quae, apud omnes clarissime explorata, dum brevi, iucunda tamen, recensione, commemoro; nemo est qui ignoret apud Placentiam, commisso praelio atrocissimo, tua ope, ac celerissimo auxilio uno die partam Victoriam, ex quo primae Austriacae Alae periclitanti, altera tua armis et robore instructissima, maximo mentis ardore, et virium contentione non occurristi tantum; sed accepto vulnere, strenuissime in pugnaisti, et memorabilem Victoriam reportasti, ut Hispanicus Exercitus male vexatus cum Duce suo GAGIO abiret, discederet. Ad Tidonis ripas, quum diu ab utroque Exercitu aequo Marte dimicatum esset, interfecto forti Duce BERENCLAV, atrocissimi belli impetum conlatis viribus tuis egregie sustinuisisti: ac licet e capitis vulnere sanguis manaret, periculorum magnitudine nunquam fractus, tamdiu imperterritus pugnaisti, quousque POTENTISSIMAE REGINAE Exercitus Victoriam omni aevo memorabilem reportavit: qua parta, hostes ex Insubria pulsi sunt, eaque omnia quae ipsi occupant, maximo tuae virtutis auxilio, et magni animi beneficio recuperata fuere. Monumentis omnibus praeclarissimae gloriae Nominis tui, quae Mars TIBI peperit, minime cedit Minerva, egregiorum consiliorum et facinorum moderatrix, iucundae Pacis ac Studiorum custos perpetua, quae ut bene ac sapienter commissos tuo regimini popu-

los

los moderareris, praesentissima TIBI adfuit semper, nec a latere tuo unquam discessit. Minifice praestas eximia quadam sentiendi optime de rebus difficillimis libertate, & summa etiam quae senseris dilucide ornatque dicendi facultate: quae duae virtutes in Themistocle, Pericle, Aristide ceterisque Atheniensium Imperatoribus ~~sanctissime praedicantur~~. Et in quibus praesertim Graecorum illorum Heroum ad gloriam educatio, veluti praecipuis cardinibus instruebatur. In publicis edendis spectaculis, seu nobilissimis viris, seu populo datis, Romanam nonne redivivam exstas et proferis magnificentiam ac liberalitatem? Propter summam tuam pervigilem curam maxime florent vigentque ac religiose observantur veteres Leges, tuoque sapienti imperio in mores vertuntur; quum ipse recta disciplina & litterarum cultura, moribus probe compositis, perpetuae constantisque virtutis, probitatis, prudentiae, austeriae erga Te frugalitatis, et sobrio quodam innocentium voluptatum delectu, exempla praebes omnibus luculenta, et clarissima. Te auspice, atque iubente, nuper in lucem prodire Constitutiones Mediolanenses; peregregio ornatae Commentario, ac Prodromo ad Historiam Fori Mediolanensis, a Clarissimo Senatore, Comite, et Equite Gabriele Verrio, quo non solum patriarum Legum sanctitas, et maiestas adserta continetur; verum etiam Mediolanensis Senatus prudentissi-

mae

mae functiones, quae veteres ipsas Leges interpretantur, maximo Populorum, et Fori beneficio pervulgatae sunt. Has Leges aliasque ad Annonam, Aedilitatem, et Politicum Regimen universae Insubriae spectantes assidua cura vis observari; omnique studio id ipsum Tibi cordi maxime est; quod ex his publica quies, securitas, tranquillitas, et unumquodque omnium beatitudo et pendeat, et oriatur. Nemo est qui nesciat Te esse *iustum ac tenacem propositi Virum*: quo elogio Te hi omnes praedicant, qui Te tuamque virtutem, et praeccellentes divini animi tui dotes optime norunt: illi omnes celebrant, qui veram solidamque sapientiam colunt: qui optime sciunt Te nonnisi honestatem, integritatemque aequo iudicio aestimare, ac praemiis et honoribus adficere: publicis commodis, omnium saluti atque incolumitati consulere: agrorum ubertati prospicere; annonam constanter tueri, atque augere, commercii proventus amplificare. His quoque bonarum artium illustres curas adiungis; nam litterarum studia liberalitate ac munificentia foves, ornas, locupletas: claros litteris homines incredibili amore et beneficentia complecteris, ac Tibi devincis: quae omnia decora, ornamenta, fructus, praesidia, non aliunde manant, quam a perpetua quaviges optimarum disciplinarum scientia, et studio, ab immensa prorsus legendi meditandique aviditate: quam ut expleres ditissimam ac le-

A. M.

DEDICATIO

XIX

Ætissimam Bibliothecam Tibi instruxisti: quæ quidem omnia Te ad amplissimum tot honorum, munerum, et scientiarum fastigium evertent. In eius forulis utinam postremum angulum hæc Volumina, Te largiente, obtineant! ut Te quamdiutissime incolumi semperque florente studiorum meorum Fautore Beneficentissimo, quod valde in votis est, perpetuoque erit, longe auspiciatus ac felicius mihi gratulæ Altric omnibus TVVM SIDVS beneficio lumine micantissimum adfulsisse.

TIBI AMPLISSIME COMES

FELICIA OMNIA TEMPORA AETERNVM
VOVEO. TVO GIORIOSO NOMINI ET
MERITORVM PERENNITATI CONSONA:
VIVAS. VALEAS. FLOREAS. FELICITER
GVBERNES. ET SI QVID OTII ALIQVANDO
ERIT. HVMANITER LEGAS.

FLORENTIAE KIDIEVS MARTIS ANNO CIO. ID. CC. LI.

ΕΤΓΝΩΜΩΝ . ΦΙΛΟΜΟΤΕΟΣ
ΕΡΩΤΙΚΟΣ . ΕΙΣ ΑΚΡΟΝ ΑΔΟΤΕ
ΠΟΛΛΟΙΣ ΠΟΛΛΑ ΔΙΔΟΤΕ
ΑΙΤΕΤΜΕΝΟΣ ΟΥΚ ΑΝΑΝΕΤΩΝ

Ex Theocrito.

CONAMVR . TENVES GRANDIA . DVM PVDO
IMBELLISQVE LYRAE MVSA POTENS VETAT
LAVDVS EGREGVI CAESARIS . ET TVAS
CVLPA DETEMERE INGENI

Ex Horatio Carm. Lib. I. Od. VI.

1778

Ex Gemma Musei Med. Imperialis.

LECTORI HUMANISSIMO

ANT. FRANCISCVS GORIUS

HVS huiusmodi perpulera Monumentorum antiquorum varietate, ac multiplici eruditione refertum, nunc primum a me excogitatum, atque, auxiliante Deo, editum, iuri perpetuo Litterariae Respublicae, tuoque iudicio, ut sperare lubet, aequo ac modesto, PROBISSIME LECTOR, subicitur.

Astriferum; et Sidereum ratio quaedam, et convenientia, baud vetuit interdum adpellare; nam, supra quinquaginta, GEMMAS DVCENTAS ANTIQVAS continet, aereis Tabulis, et Parergis ad fidem archetyporum insculptas; et
Vol. I. § quidem

PRAEFATIO

quidem servatis vel optimae, vel rudis caelaturae legibus: non, ut nonnulli solent, exquisito ubique Chalcographorum opificio; quasi ab uno tantum peritissimo Caelatore prodierint, quum revera manus innumeras referant, et diversa tempora respiciant. In hisce Gemmis paene omnium Deorum Imagines, eorumque symbola, et attributa expressa sunt; quibus cum astra etiam coniuncta sunt: quae, quia nam de causa, modo plura, modo pauca, frequenter a Veteribus in his caelata fuerint, animadversione, et observatione res plane digna mihi visa est. Id paucis ab hinc annis quum meditarer, ASTRIFERAS GEMMAS tunc primum colligere coepi sedulo studio, quum fortuito Franciscus FICORONIVS, Antiquarius Romanus percelebris, pro strenua novi anni, ut solebat, sex Gemmas ad me misisset; quae omnes variis non solum emblematis, verum etiam Stellis ornatae erant: atque utinam vir ille diu vixisset, nec munus hoc eius humanitatis et benevolentiae supremum fuisset! Omnes igitur tunc movere coepi lapidem, excutere et investigare mea Collectanea: pervolutare Philippi Bonarotii amplissimi ac doctissimi Senatoris Florentini Volumen, in quo eius manu selectiores Gemmae peritissime delineatae sunt; quod mihi dum viveret, dono dedit, et multos huius generis pretiosos lapillos suppediavit: scrutari aliorum serinia, et Dactyliothecas: mox ad amicos conversus, crebris precibus eorum aures pulsavi, ut clypea cerea, quae haberent, ad me quantocius mitterent. Horum iucunda nomina, si heic adferrem, etsi grati animi mei officium facirem satis; legentes tamen non parvo taedio adficerem: quare ea seorsim edenda curavi, quae in Volumine secundo pag. XIII. recensentur post Elencbum earundem GEMMARVM ASTRIFERARVM, quarum etiam singula emblemata ibidem ordinatim disposita describuntur.

I. ASTRIFERARVM

PRAEFATIO

II. ASTRIFERA haec *Gemmaria Sylloge* absolutissima censei potest; etsi non dubitem alias complures in forulis Cultorum eruditae *Vetustatis* adhuc latitare, vel etiam e terrae visceribus aliquando in apricum prodituras; nam hoc opere fere ad umbilicum perducto, Gemmae aliquot *fidereae* nuper prodierunt e *Cimeliarcbio CHRISTIANISSIMI GALLIARVM REGIS*, quas adiecto uberissimo *Tractatu de antiqua caelandi Gemmas arte*, sive *Glyptographia*, inlustravit *Petrus MARIETTUS Parisiensis*, de hisce priscis elegantius optime meritus. Si quae tamen deinceps occurrent Gemmae cum stellis, vel in hac serie, vel etiam in supplemento, suis locis ordinatim adiungi poterunt; selectioribus, licet paucis, interim contenti: reiectis superstitiosis *Magicis lapillis*, quorum copia complures *Dactylotbecae* non solum redundant, sed et facile obruuntur.

III. Profecto si qua sunt in universo *Antiquitatum omnium generum Thesauro* monumenta, in quibus prisci *Artifices* facili luxuriantis ingenii libertate, seu potius libidine usi sint, GEMMARIA ARS dubio procul primas tenet: in qua exercenda, ut ipsi privatorum genio obtemperarent, nullis prorsus legibus coërebantur. Primum *vetustiores Gemmarii Opifices* e purioribus *Mythologiae* fontibus, quod caelandum erat, deducebant; mox corruptis moribus, regnante luxu, adfluentibus opibus, et deliciis, ad libitum eorum, qui sibi gemmas amulares, vel ad corporis ornatum insculpi iubebant, emblemata ipsa, ad ingenii sui normam expresse runt: deinde *Philosophorum sectis* et *Scholis* in diversas, et pugnantes opiniones aduentibus, ad varias sententias et opiniones eorum imagines suas, et typos adcommodarunt, et ad eorum voluntatem et capium, non artis gloriam, et priscum decus, sed turpe lucrum.

PRAEFATIO

spectantes, eorum somnia ipsa, et Deos his symbolis ornatos, quos in somnis se vidisse putabant, expresserunt; plane luxuriantis, ac nimium sibi indulgentis ingeni portenta, et griphi, atque aenigmata, quae magnopere otiosis (ut hodie etiam contingere non sine risu videmus) in singulis artibus placuerunt.

IV. At in NUMMARIA arte, Magistratum, et Monetarium praescriptiones servandae erant, solamque nummarum elegantiam et ornamenta curare Artifices subebantur. In LAPIDARIA parendum fuit maiorum institutis, publicae dignitatis ac maiestatis rationibus: cautumquae ne publico in loco posita literis consignata monimenta quid vanum, et ineptum continerent. STATVARIA et SIGILLARIA, non tantum severitate legum, sed et metu Religionis, ne fides a Pontificibus statutos in signis vel ex aere vel e marmore ducendis, praetergrederetur, coercita est. Inutile opificium, vanum, et a simplicitate alienum, vigente rigido tempore consuetudine, non adhibebatur in ANAGLYPTICA et TOREVMATICA: quod vetustiores arae, ferales urnae, sepulcra, et lucernae testantur; quarum emblemata cum Diis, cum sacris ritibus, et bistoriis concordare voluerunt.

V. Labente antiquae maiestatis splendore et dignitate, austeriorem vetustioris generis morem et sobrietatem Artifices, aucto artium cultu, nonnihil variarunt: at in GEMMARIA arte, quemadmodum et in PICTURA, mirum, postquam Romani Orbis generis otio et luxu contabuit, quam effraenis fuerit in novis rebus inveniendis excogitandisque Opificum Gemmariorum ingenium, quam serax, solers, secundum, eo quod nullis legibus ac praeceptis cohiberentur. Quia

PRAEFATIO

huiusmodi studio pulcherrimo, utilissimo atque incunctissimo delectantur, probe norunt, quam variis modis Deos suos sculpservint Gemmaris Caelatores, nunc habito hoc vel illo corporis, adtributorum et symbolorum quam varia ac multiplici dispositione; adeo ut nemo sit, qui non suspiciat operosissimi ingenii miram, ac longe lateque luxuriantem inexhaustam fecunditatem; forte non fassatur, Gemmariam artem ditissimum idearum, quotquot mens concipere, atque edere potest, promptuarium evasisse. Siquidem in Gemmis antiquis, quarum infinitus propemodum numerus est, non solum quidquid rarum et incundum habet omnis Antiquitas collectum cernitur; verum etiam quidquid humanum ingenium excogitare, creare, et proferre unquam potuit. Fraena in his laxanda docuit operis facile studium, maximus luxus, luxuriantis Populi Romani gustus, et genius, qui constanti prosperarum rerum eventu, et fortunarum beata copia frequenter exilaratus, molli otio in divitiis marecescebat, et, ut contingere solet, facilius iocisque mirifice delectabatur, alebaturque; quapropter Gemmariae Sebolae id obtinere, ut non tantum placeret quod instruebat, et delectabat; sed illud etiam potissimum probaretur, quod novis imaginibus flagrantem curiositatem alere atque augere posset, et vana atri, et risus blandimenta excitare; arte locupletissima, ac splendidissima voluntati omnium, et genio indulgere, semper parata.

VI. Stellas praeterea in Gemmis scalpendas ostenderunt Astronomi, et Mathematici, qui natalium schemata, et horoscopus perennis dabant: quod et Augustus fecit, vulgato in numis themate suo, quod et in Gemmis expressum habemus: de quo nuper erudite disseruit Carolus Fridericus WALCHIVS, Ienensis Eruditissimus, qui primus

huiusce

PRAEFATIO

huiusce mei *Astriferi Syntagmatis*, cupiens quantocius in lucem eduum, mentionem fecit. Mos etiam invaluit Zodiaci signa insculpere, et Planetas, et astrorum conjunctiones. Ad haec, labentibus optimis Romanae Reipublicae institutis, tota in Urbem inruit superstitio, et ars quaedam fallendi homines studiosissima, quae sagaci artificio, propositis quibusdam lapillis, quibus virtutes quasdam tribuebat, illud felici ausu molita est, et brevi obtinuit, ut quasdam Gemmas certis figuris, et litteris insculptas, ascensionum quarundam humani corporis, et animi passionum certissimam medelam esse iactarent: et quia vanum hoc consilium magnis praesidiis destitutum facile conruere poterat, ab ignaro vulgo ut lubentissime toto orbe acciperetur, ac fidem inveniret, atque ex eo magnus ipsi quaestus adcederet, ad stellas compulsi Gemmarios Opifices confugere; quas tanquam splendidum fallacis artificii arcanum obtruderunt, easque in lapillis, sagaci ingenio duce, sculpsērunt: quod quidem remotissimis temporibus ab Aegyptiis Graecis, et Etruscis nonnisi raro, cum ratione, et consilio, probantibus legibus, et institutis, factum constabat.

VII. Statim ac apud quosdam rumor increbuit me parare ASTRIFERVM hunc Gemmarum THESAURVM, fuere aliqui rerum antiquarum peritia exculti, qui meam huiusmodi propositam provinciam non satis probabant, quum earum paene immensam copiam esse dicerent. Sed, si delectur haberetur, id utiliter fieri posse, animadvertens, sine metu hanc spartam, a nemine antea nedum tentatam, sed ne quidem excogitatam, alacri ac fidenti animo suscepi. Probaris tamen laudavitque, qui multiplici doctrina, et praestanti veterum omnium monumentorum pollet scientia, et recondita eruditione ornatissimus est, amicus meus opti-

mus,

PRAEFATIO

mus, IOANNES BAPTISTA PASSERIVS, qui huiusce Operis erudita ac splendida varietate inlectus, vix patiens morae, per litteras me rogavit, ut Gemmas omnes, quas collegeram, accurate meo in conspectu delineatas a Filidauvo Rosso Florentino, et maxima iam ex parte a Vincenzio Franceschini aeri incisas, altitum ad eum mitterem, omnem opem mihi adlaturum, et magnopere etiam aucturum earum numerum, data fide, promittent. Non id tantum, quod amicissime promiserat, sancta fide praestitit; sed intra paucos menses, quod vix credibile est, non solum Gemmas ad meos lares misit, auctas maxima ex parte, ut ducentae essent, verum et singulas accurato ordine dispositas dedit, omnesque suis brevibus quidem, sed multa reconditae eruditionis fruge refertis lectissimis Notis, et Observationibus auxit et locupletavit; atque insuper Prolegomena sua adiecit, quibus univrsum GEMMARVM ASTRIFERARVM Systema quale esse oporteres, et quam utile atque opido eruditum ostendit: ad quae Lectorem mittere, nec diutius heic morari, operae pretium me facturum censeo. Obstupui, quum ipsum non Gemmis tantum perarari auctum, verum etiam Commentariis et Notis Celebrissimi Viri locupletatum tam brevi tempore accepi, et contempsi. Nec dolui mihi hanc spartam praereptam; sed mirifice suavi laetitia exultans, immortalis gratias amico incomparabili sincero animo egi, qui partes meas tam aerummosa solitudine, tamque assiduo labore, ac vigiliis laeto animo ac lubentissimo suscepit: quum in ea opinione sim, concordibus Litteratorum animis, multum emolumenti capere Rempublicam Litterariam posse; discordiis vero (quas Deus avertat) valde foedari, corrumpi ac pessum ire, et quae multa cum laude in lucem proferri possent, vel intermitteri, vel oblivionis tenebris perpetuo damnari. Quod saepe-

PRAEFATIO

saepenumero per litteras feci, PASSERIO meo intimi animi sensibus nunc quoque gratulor, exigua hac, si quae est, laude contentus, me obstetrices manus dedisse ut hoc Opus tam erudita antiquorum monumentorum suppellectile ornatum in publicam lucem prodiret.

VIII. GEMMAS ASTRIFERAS cum Prolegomenis, Observationibus et Notis, quum viderem vix duo Volumina aequae molis conficere posse, tertium addere cogitavi. Proposui Amico suavissimo, atque integerrimo perinsigne Vetus-tatis Monumentum, nempe Marmorcum ATLANTEM FARNESIANVM, et ad eum impressas Tabulas misi: qui statim praeclearo hoc munere suscepto, illum eruditissimo Commentario ornavit; in quo non tantum egregi Antiquitatis Interpretis, sed et Philosophi, et Astronomi partes cumulativissime implevit; de quo plura non adinet dicere, quum suis locis narrata sint. Alias praeterea acumnas egregio Viro, litterariae Reipublicae bono nato, velut Eurystheus alter, demandavi, complures nimirum Dissertationes; quandoquidem ipse ansam mihi dederat aliquibus ex his suapte ingenio exaratis, nimirum Diatribe, DE GEMMIS BASILIDIANIS: qua quidem, quod pleno Commentario doctissimus Chistius non fecerat, omne tulit punctum, et ni fallor, nil aliis dicendum reliquit, confecto laborioso Vocum Magicarum Syllabo, quem in fine ponendum curavit; illud perspicuis rationibus ostendens, eas litteras puriorumque esse aegyptiarum iocos, quibus vulgus ignarum caperent, deciperent, et magnum inde lucrum sibi pararent; adeoque nullo cum fundamento Basilidianis Haereticis, eorumque sectatoribus adtributas esse a Scriptoribus magni nominis; quum ab una eademque Schola prodierint, qui haec amuleta ad mala averruncanda, et bona quaedam fore

PRAEFATIO

siue ad valetudinem tuendam, siue ad virium firmitatem instaurandam, aliorum pecuniae inbiantes, vendebant; adeoque fallacis inventisque suis immensam Gemmariorum Artificum turbam alebant. Sed ex tanta luculenta propemodum sarragine perpaucas Gemmas Magicas praestigiosas Astriferas selegimus, quae tantum differendi materiam suppeditarent, quas in fine huius Collectionis dedimus: quae quidem doctis viris, praesertim Iulio Reichelto, ignotae plane fuerunt, qui de Amuletis fusius pertractarunt. Amuletorum antiquissima profecto origo et usus est, et a remotissimo Aegyptiorum, Graecorum, et Etruscorum aëre repetendus; quum in usu fuerint Scarabaei cum caelaturis quibusdam ex variis lapillis, qui corporis membris adligabantur. Selectae igitur ex tam immensa copia GEMMAE tantum Theogonicae, Mythicae, Physicae, Astronomicae, Genealogicae, Auspicales, siue Augurales, Symbolicae, Chimaericae, Ludicae, ASTRIS ornatae, rariores, multa eruditione refertae. Omnia in hoc Opere rationibus, et recondito pemu Philosophiae, et Mythologiae antiquae haustis, expenduntur, et erudite explicantur; reiectis fusilibus Observationibus, quibus hi utuntur, qui Lexicorum praefidio antiqua Monumenta, parum vel nihil in Antiquaria scientia versati, conantur explicare.

IX. Dolebat mecum PASSERIVS, et cum eo et ipse dolebam, serius quam oportebat, edito hoc Syntagmate, quasdam Gemmas Sidereas nobis innotuisse, quas in serie suis in locis dispositas, lubentius tunc inlustrasset; illud adfirmans, Dissertationes band opus esse scribere, nisi de his Monumentis, quae aliquid praeferebant rarum et singulare. Quum tamen instarem, et nova, quae placebant, ex ASTRIFERIS GEMMIS argumenta ei proponerem, et ipse non paucis

Vol. I.

§§

mi-

PRAEFATIO

mibi ; tandem convenit , nonnisi DISSERTATIONES
EPISTOLICAS , ad Praestantes Amicos missas , adpel-
landas esse . Sed in hisce Voluminibus tot ac tam prae-
clara sunt , et tam utilia , raritate etiam ac recondita erudi-
tione referta , ut vel pauca , vel fortasse nulla , ni fallor ,
tibi , LECTOR HUMANISSIME , displicere possint . Si
quid vero , quod ad me pertinet , non accurate factum inve-
niet , ignoscas mihi , et aequi bonique consulas , velim ; prae-
sertim si quae menda invespere , quorum nonnulla emendata
habet in fine Voluminis III. omnem quidem diligentiam ,
et laborem ut eius nitori consulerem , et ornamenti , quae
mox recensentur , addidisse , ingenue adfirmo . Interim
arctissimae amicitiae foedere mecum iunctus V. C. PASSERIVS
ad continuationem MVSEI ETRVSCI Vasculorum Tbesau-
rum meum quadringentis fere Tabulis aeri maxima ex
parte incisus comprehensum , apud se nunc habet , et nullis
parcis vigilis , ut quamprimum optata luce illum donemus .
Selectas GEMMAS ASTRIFERAS qui habent , et supplen-
das esse censent , nobis communicent liberaliter , omnem
laudem , et grati animi officia perpetuo consecuturi .

O R D O

OMNIVM QVAE CONTINENTVR

IN VOLV MINE I.

- I. DEDICATIO totius Operis THESAVRI GEMMARVM ANTIQVARVM ASTRIFERARVM.
- II. Praefatio ad Lectorem.
- III. Ordo omnium , quae in hisce tribus Voluminibus continentur.
- IV. Recensio PARERGORVM , quae adferuntur , et illustrantur.
- V. TABVLAE CC. quae iconismos GEMMARVM ASTRIFERARVM exhibent.

IN VOLV MINE II.

- I. ELENCHVS GEMMARVM ANTIQVARVM ASTRIFERARVM adlatarum in Volumine I. quae in hoc Vol. II. a Cl. Ioanne Baptista PASSERIO I. C. Nobili Eugubino , & Vicario Pisaurensis D.oeceseos explicantur.
- II. PROLEGOMENA eiusdem in GEMMAS ANTIQVAS ASTRIFERAS §- VII. comprehensa a pag. 1. ad 16.
- III. Thesauri Gemmarum Antiquarum Astriferarum *Parerga* quaedam ab eodem illustrata. a pag. 27. ad 39.
- IV. In singulas Tabulas CC. eiusdem Observationes et Notae. a pag. 41. ad pag. 220.
- V. DE GEMMIS BASILIDIANIS DIATRIBA I. eiusdem Auctoris. pag. 221.

§§ 1

VI.

- VI. Eiusdem: MONITVM DE NOTIS, ET LITTERI
MAGICIS. *pag.* 245.
- VII. Eiusdem: SYCOPHANTIA MAGICA usitatis cha-
racteribus prodita, atque aliqua ex parte explanata.
pag. 249.
- VIII. Eiusdem: Indiculus Alphabeticus Vorum, quae in
descriptis GEMMIS MAGICIS inveniuntur.
- IX. Eiusdem: DE GEMMA CHRISTIANA IMPERATO-
RIS DRACONEM CONFODIENTIS DIATRIBA II.
pag. 289.
- X. DE MERCURIO KEPATNIQ, sive FVLGERATORE
DIATRIBA III. Ant. Francisci Goni.
- XI. INDEX RERVM, quae in hoc Volumine II. obser-
vantur, et inlustrantur.

IN VOLVME III.

- I. ELENCHVS DISSERTATIONVM PASSERIANARVM,
quae in hoc Volumine continentur, quae XV. sunt.
- II. ATLAS ANTIQVVS FARNESIANVS e marmore in-
signis, PASSERINIANO COMMENTARIO inlustratus
XX. Capitibus, quae *pag.* 7. et 8. recensentur.
- III. Post hunc Commentarium, sequuntur PASSERIANAE
DISSERTATIONES XV. a *pag.* 81. ad *pag.* 291.
- IV. INDEX RERVM, quae in hoc Volumine III. obser-
vantur, et inlustrantur. *pag.* 293.

P A R E R G A

EX GEMMIS ANTIQVIS ASTRIFERIS

DE PROMTA

INDICATA ET INLYSTRATA

IN VOLVME I.

I. **I**OVIS VICTORIS symbola, in fronte trium Voluminum. Ex Cimeliis Plancianis. De his Vol. I. pag. 27. 28.

II. **D**IANA TAEDIFERA inter Planetas, in Littera initiali Dedicatoriae. *ibid.* pag. 18.

III. **P**AN Naturae symbolum inter Zodiaci Signa, in fronte Praefationis. *ibid.* pag. 29.

IV. **I**VPITER in throno, adstantibus Venere cum Cupidine, et Mercurio: in fine Praefationis. *ibid.* pag. 32.

IN VOLVME II.

V. **G**emmae tres Astriferae Prolegomenis praefixae, & in littera O initiali. pag. 32. 33. 34. 35. ex Museo Passerio.

VI. Caput **H**ERCULEIS in aprum deficiens, adiatum in fine Prolegomenorum. pag. 35. Ex Ectypo Musci Passeriani.

VII. Marmor Passerianum Genechliacum in fine Explicationis Parergorum. pag. 38. 39.

VIII. Gemmae quatuor Astriferae Notis praefixae. pag. 36. quas vide pag. 43. ex eodem Museo.

Tabulae VI. **A**TLANTEM **F**ARNESIANVM exhibentes, quae post pag. 80. sunt inferendae.

XV. Gemma utrinque insculpta ex Museo Veneto Senatoris Cappello. In fronte Diatribae I. pag. 223.

XVI. Gemma Magica ex Cimeliis Costadonianis, Dianam et Cancrium praefrens. In fine eiusdem Diatribae. pag. 286.

XVII. Gemma Christiana Imperatoris Draconem confodientis. In fronte Diatribae II. pag. 291.

XVIII. Gemma singularis cum imagine **M**ARCVRII **I**VLGERATORIS. In fronte Diatribae III. pag. 301.

IN

IN VOLUMINE III.

- XXIX. **G**emma ex Museo Vaticano. Mercurii caput lunae falcatae impositum; hinc palma, hinc caduceus, & sex stellae, in fronte Elenchi Dissertationum pag. V.
- XX. Numi aurei et argentei Gentis Radicatae ex Comitibus Cononari, et Rupellae, in fronte Epistolae Dedicatoriae. pag. 3.
- XXI. IVPITER cum ATLANTE ex Gemma antiqua: ibidem. pag. 8.
- XXII. HIERCVLES Orbem caelestem sustinens, ex Gemma antiqua: ibidem pag. 80.
- XXIII. MERCVRIVS OVIFER, ex Gemma astricta Musei Chiampinii pag. 82.
- XXIV. MERCVRIVS ovilium Praefes, ex Gemma ant. In fronte Dissert. I. pag. 83.
- XXV. Adversa pars superioris Gemmae MERCVRII OVIFERI.
- XXVI. ISIS Serpenticincta ex aere exilat in Museo Gorio pag. 98.
- XXVII. Duae Gemmae ISIDIS imaginem exhibentes. In fronte Dissert. I. pag. 99.
- XXVIII. ISIS SERPENTICINTA ex antiqua Gemma Astricta, ex Cimeliis Match. Peronii. pag. 111.
- XXIX. DEVS MITHRA ex Gemma utrinque scalpta. pag. 114.
- XXX. ANIMARVM TRANSVECTIO ex antiquo marmore Musei Passeriani. pag. 115.
- XXXI. Doliorum fistulium Vinariorum opercula litteris numericis Etruscis insculpta, ex Museo Passerio. pag. 136.
- XXXII. ARA AVGVSTEA ex insigni marmore Atrifero, quod Ravennae exilat. pag. 138.
- XXXIII. Sacrificium Puerorum et Puellarum faculare: ex antiqua Gemma Musei Cappello. pag. 139.
- XXXIV. GEMMA GAMELIA ex Dactyloth. Goriana in fronte. Dissert. V. pag. 157.
- XXXV. NILVS ABRAXEVS ex Egypt. Musei Passeriani in fronte Dissert. VI. pag. 169.
- XXXVI. GEMMA MAGICA ex Cimeliis Zanettianis. pag. 172.
- XXXVII. Gemma utrinque scalpta ex Museo Passeriano. In fronte Dissert. VII. pag. 173.
- XXXVIII. NOX DIONYSIACA. Ex ectypis Passerianis. In fronte Dissert. VIII. pag. 183.
- XXXIX. IVPITER IVCETIVS, ex duabus Gemmis Atriferis: altera Musei Victorii; altera Vernacciani. In fronte Dissert. IX. pag. 193.

XXXIX. GEMMA TABERNARIA
ex Schedis Donianis. In fronte
Dissert. X. pag. 203.

XL. Gemma Encolpia monstruosa
ex Museo Passeriano, pag. 212.

XLI. In fronte Dissert. XI Gemma
ex Museo Victorio. PVER
INSIDENS SCORPIONI, qui
Lunam nascentem adprehendit.
In fronte Dissert. XI. pag. 213.

XLII. THRONVS SACER, seu
Cathedra Pontificalis ex Gemma
Musei Medicei Imperialis. In
fronte Dissert. XII. pag. 221.

XLIII. Anulus Signariorum veterum
Christianorum Astrifer, cum
Columba palmarum insidente. In
fronte Dissert. XIII. pag. 235.

XLIV. Tali sacri ex Gemmis, five
Sortes veterum Christianorum.
In fronte Dissert. XIV. pag. 253.

XLV. Pictura vitrei antiqui Vasculi
cum litteris, in quo imago
forte Astronomi cum Globo caelestis
fulero imposito. Ex Museo
Victorio. pag. 280.

XLVI. Cyathus sigillis Astriferus
Etrusci operis. In fronte Diss. XV.

MVTVIS CVRIS

*Cancum in Museo Victorio
Romae adseruatum*

GEMMAE ET MONVMENTA

BUXEIS TYPIS EXPRESSA

- I. **D** Extrae iunctae fide : ex Cameo ant. Musei Vi-
storii. In Vol. I. in fine De-
scriptionis PARERCORVM.
- II. Amuletum pro encolpiis Afri-
ferum, cuius schema habes in
fine huius plagulae.
- III. CHRISTI Monogramma ex pi-
ctura ant. vitrei Calicis Chri-
stiani Vol. II. pag. 220.
- IV. Gemma Abraxea, in qua scul-
pta Mors curru vecta a Leonib-
us Vol. II. pag. 248.
- V. Anulus Afrifer Christianus si-
gnatorius ex aere, ex Museo Vi-
storio, in fine Diatribae II. Vol.
II. pag. 238.
- VI. Fibula ex aere litterata, ex
Museo Victorio. In fine Diatri-
bae III. ibidem pag. 312.
- VII. Serpens ovum ore g'rens ex
aere, ex Museo Gorio. pag. 180.
Vol. III.
- VIII. Sedes Pontificalis ex antiquo
marm. Basilicae S. Mariae Tran-
stiberim. Vol. III. pag. 232.
- VIII. Sigillum Afriferum ex aere
signatorium veterum Christiano-
rum, plantam pedis referens, ex
Museo Gorio Vol. III. pag. 249.
- X. Sigillum Afriferum sacrum ex
aere signatorium; cuius typus Da-
niel inter Leones; ibidem pag. 250.
- XI. Cameum Sacrum anulare cum
Cruce Christi in ancorae formam :
hinc inde pisciculi, et IESVS
CHRISTVS Graeca epigraphe :
ex Museo Victorio; ibidem pag.
278.
- XII. CRVX DOMINICA gemmi-
fera inter alia, cum literis, Ex
multo opere Abudis Basilicae
S. Apollinaris Ravennae.
- XIII. Brevitatis vitae, quae ludus
est, monitum; ex Gemma anti-
qua Musei Victorii in fine Vol.
III. pag. 306.

*Amuletum ex aere Afriferum huius Magni
ex Museo Flor. D. March. Donati Guadagni*

IV

CYBELE

Ex ectyp. Mus. Passer.

V

CYBELE

Ex ectyp. Musæi Passer.

VI

CYBELE

Pr. Smar. in Mus. Gor. is

VII

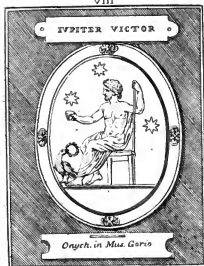
JUPITER MILICHIVS

Chalcid. in Mus. Gero

VIII

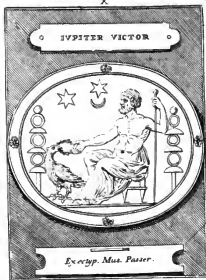
VIII.

IVPITER VICTOR

Ex ectyp. Bonarrot.

X

XI

IVPITER VICTOR

Ex Ectypo Musei Victori

XII

IVPITER ET FORTUNA

Sardis apud Caesarem

XIII

IOVIS CURRVS

Heliotrop in Mus. Oliver.

1 F. 5.

XIII

CI/PITER CVM DIOSCVRIS

Sard. in Mus Chiappino

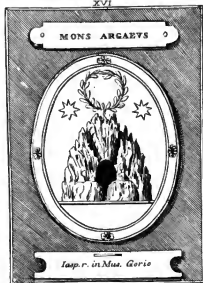
XV

• IVPITER ARGÆVS •

Jap. r. in Mus. Gario

XVI

XVII

°SERAPIS INTER ZOD.SIG°

Heliotrop. in Mus. Gori

XVIII

IOVIS XENII SYMB.

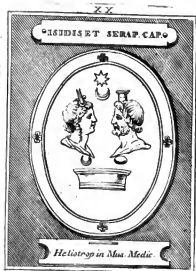

XIX

• CAP. IOVIS SERAPIDIS •

Chalced. in Mus. Gario

XXI

SERAPIS

Sarda in Dactyl. Stoch

XXII

• SERAPIS CVM VILPLAN •

Ex Sched. Bonarr.

XXIII

APIS ET SERAPIS

Ex Schröd. del. Bonarr.

XXIV

AMULETUM AEGYPTIUM

Ex Ectyp. Stoschianis

XXV

o ILLIS CVM CASTOR SYMB. o

Ex Eclog. Mus. Gorii

XXVI

1515

Insp. rubr. March. Feronü

In F. M. Krey

XXVII

1313

Berylls insc. Mus. Rom T. 3.

Len. F. S.

XXVIII

HORVS

Sardae insc. March. Feronii

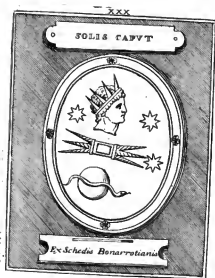
J. P. J. & Co.

XXIX

SOLIS LVNAE
ET MERCVRII CAPITA

Ex Ectyp. Mus. Gorii

XXXI

SOLIS CAPVT

Sardae in Mus. Victorio

XXXII

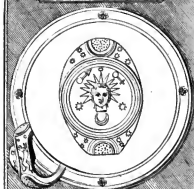
• SOLIS CAPVT •

Sarda in Mus. Olierio

XXXIII

° SEPTEM PLANETAE °

Ex dactyl. Gord. n. 103

XXXIII

PLANETARVM VII. CAP.

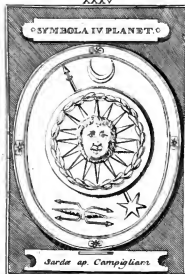

Ex Hist. Acad. Reg. Gall.
T. 1. p. 103.

Jod. Friderici. Scul.

XXXV

SYMBOLA IV PLANET.

Sarda ap. Campigliar

XXXVI

APOLLO

Onych. ipa. ex dact. Gord.

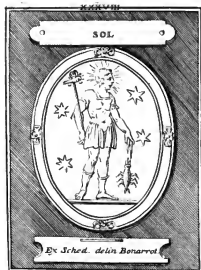
XXXVII

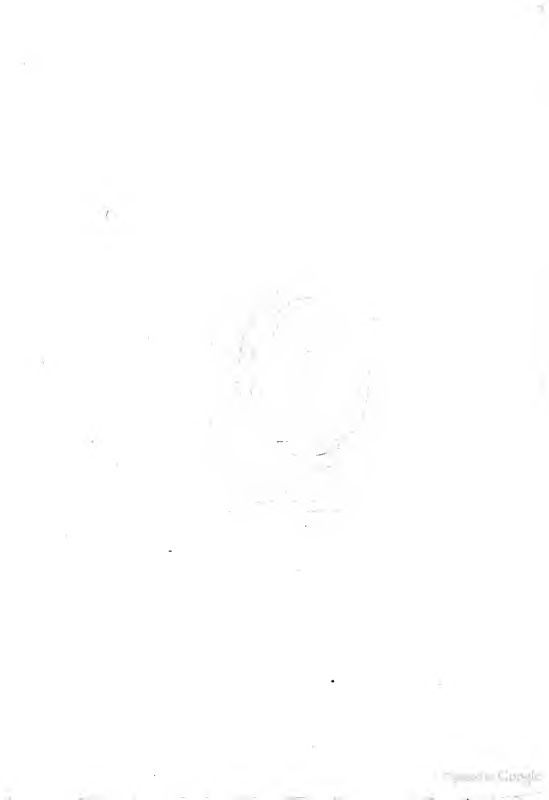
◦ APOLLO CABLISPEX ◦

Ex Sch. del. Bonarrot.

XXXIX

SOL

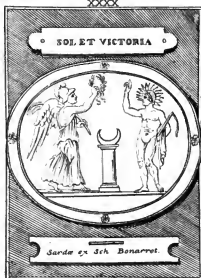
Sardar in Museo Olivero

L.F.

1865

—

XXXX

XXXXI

°APOLLO ET DIANA°

Ex Ectyp. Mus. Goriani

178.

XXXXIII

SOLIS QVADRIGA

Ex Eclyp. Mus. Victorii

174

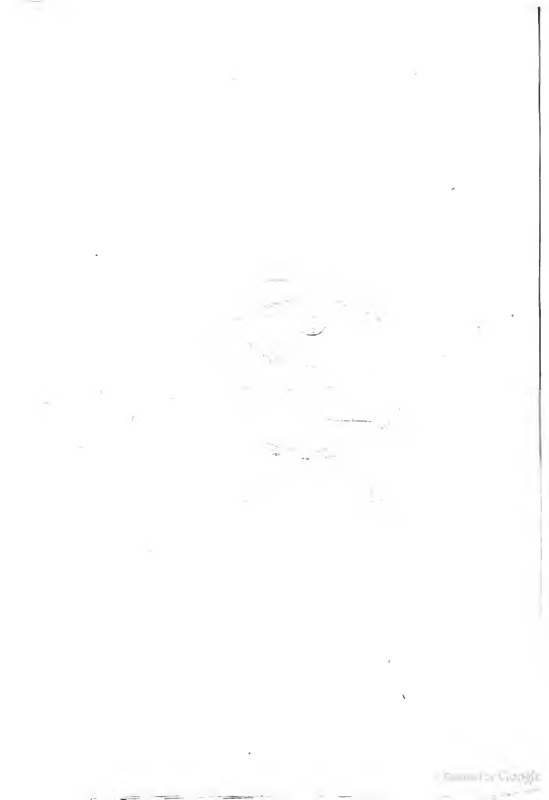
XXXIV

SOLIS QVADRIGA

Ex Ectyp. Mus. Victorii

177.5.

XXXXV

° SOLIS QVADRICA °

Ex Ectyp. Mus. Goriani

XXXXVII

APOLLINIS SYMBOLA

Iasp. virid. in Mus Victorio

125.

(19)

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

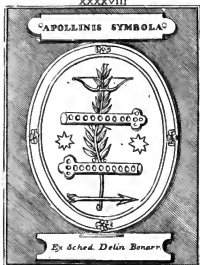
1898

1899

1900

XXXXVIII

APOLLINIS SYMBOLA

Ex Sched. Delin Bonarr.

1

2

3

4

XXXXIX

SOLIS SYMBOLVM

Ex. Ectup. in Mus. Passerio

100

L

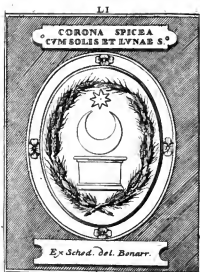
SOLIS ASTRVM
ET MARSIAS

Ex Eclyp. Mussi Victorii.

175

SOLIS ET LUNAE SYMB
IN LAVREA

Onych. ex Ectyp. Gorianis

LIII

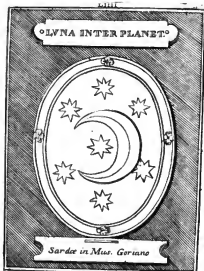
LVNA SILENS

Sardes in Mus. Goriano

1854

LV

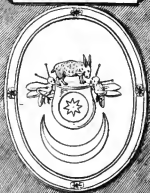
SOLIS ET LUNAE
AMULETUM

Ex Ectyp. del. Bonarret.

LVI

ANVLVS SIDEREVS CVM
LEPORE ET PAPILIONIBVS

Ex Ectyp. del. Bonarrot.

LVII

DIANAE CAPVT

In Onych. Mus. Septat.
Mazzini Gemm. T. II. F. 59.

LVIII

LVNAE CAPVT

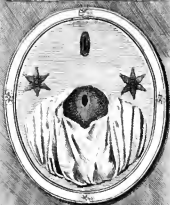

Inac. Achat. Sard. Mus. Med.

LIX

DEAE IGNOTAE PROTOME

Ex Vitro ant. caprulo
in Museo Goriano

7.1.1

LX

DEA NOX

Crystalline. in Mas. Goria

LXI

CLVNA INTER PLANET

Plasma in Mus. Arie

LXII

DIANA EPHESSIA
CVM SERAP ET FORTVNA

Ex Ectyp. in Mus. Gorgiano

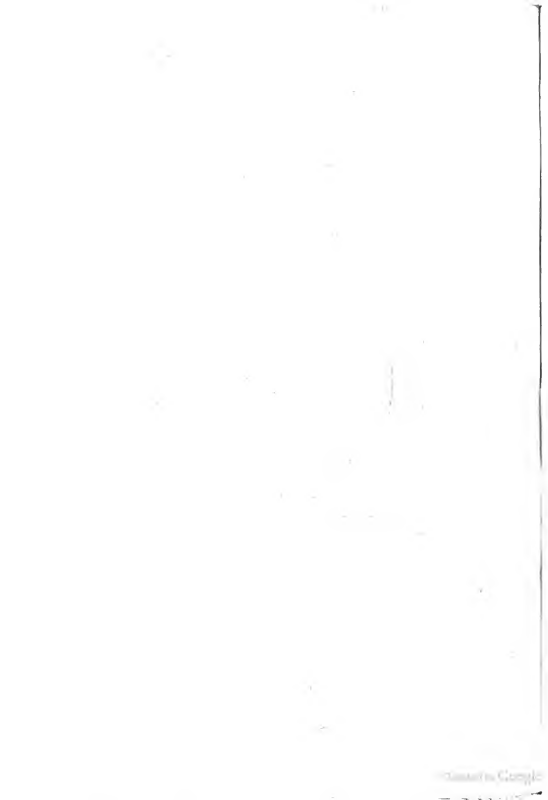

LXIII

DIANA EPHESIA

Sarda insc. ex Dact. Stosch

LXIV

DIANA EPHESIA

Ex Ectyp. Mus. Goriani

LXV

• DIANA EPHESIA •

Ex Sched. Bonarrotian.

17

LXVI

DIANA SARDIANORVM

Ex Ectyp. Mus. Goriani

LXVII

DEA CAELESTIS

Ex Vitro rubr. Mus. Gori

LXVIII

VRANIA

Igiad. insc. ex Causco T. 101

LXIX

VRANIA

Ex Schedis Bonarrotian.

1. F. 3.

15.1

LXXI

CAESCV LAP. IMBERBHS

Sarda ex Darty Medicea

LXXII

ÆSCVLAPIVS

Ameth. in sc. ex Dact. Stosch.

LXXIII

AESCULAPIVS

Ex Ectypis Mus. Goriani

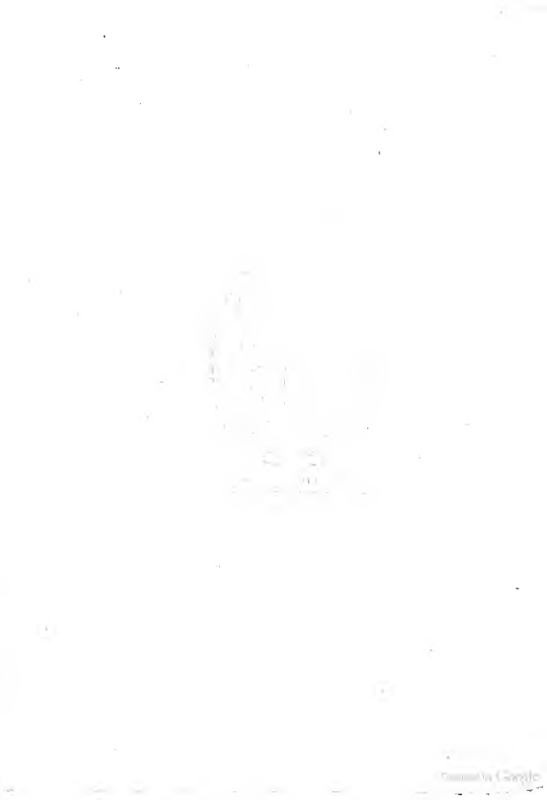
LXXIV

ÆSCVL. ET MINER.

Ex Ectyp. Dactyl. Gorianaæ

I.F.S.

LXXV

VENVS ANADIOMENE

Ex Sched. del. Bonarrot.

LXXVI

VENVS PELAGIA

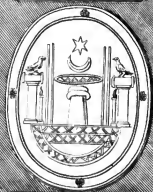
19W7A
13A9P

Fiv. ant. ex Mus. Victoria

11-11-1864

LXXVII

TEMPL. VEN. PAPHLAG.

Iasp. virid. Dact. Thonis

LXXXVIII

TEMPL. VENER. PAPH
ET SERAPIS

Ex Ectyp. Mus. Goriani

LXXIX.

CVPIDO

Sardor ins. in Mus. Oliver.

1. 18.

LXXX

DIOSCURORVM CAP.º

Ex Vitro ant Doct. Gorianæ

LXXXI

• CAPIT IOVIS CVM
DIOSCVRIS •

Ex Sched. del. Bonarrotian.

LXXXIII

HERCVLES ET DIOSCVRIO

Ex Eclog. Mus. Goriani

LXXXIV

DIOSCVRI

Ex Sched. delin. Bonarroti

LXXXV

ODIOSCURI CVM LVNA

Ex Ectyp. Mus. Goriani

LXXXII

DIOSCVRI

Ex Ectyp. Mus. Goriani

LXXXVII

OMERCVR. CRIOPHORVS

ΕΙCΖ
ΕΥCΕ
ΑΡΑ
ΠΙC

Heliostr. apud Nob. Andr.
Baroncinum

LXXVIII

MERCVR. CVM DIOSCV.

Ex Sched. delin. Bonarrot.

LXXXIX

“MERCVRIN SIG. TAVR”

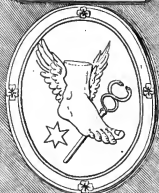

Ex Ectyp. Mus. Goriani

XCI

° MERCVRII SYMBOLA °

Ex Sched. del. Bonarrot.

XCII

MERCVRIVS

Ex Ectyp. Mus. Passer.

XCIII

MERCVRIVS

Ex Sched. del. Bonarrot.

XCI⁷

MERCVRIVS

Sard. apud d. March. Maccarani

XC.V

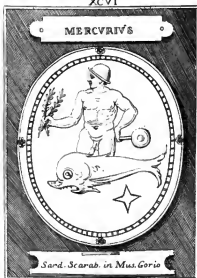
MERCVRIVS

Amoeth. apud Lib. Cagliari.

XCVI

MERCVRIVS

Sard. Scarab. in Mus. Goria

XC VII

ANVBIS

Ex Ectop. Musei Passer.

XCVIII

FIDES

Sardus ex Ectup. Gorsanis

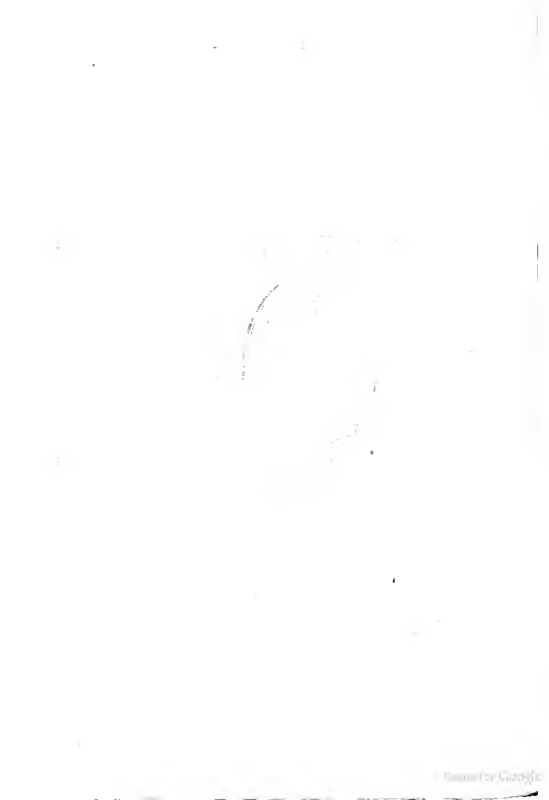
XCIX

MINERVA

Sarda in Museo Victorio

CI

CII

SPES ET MARS
SACRIFICANS CVM GENIO

Carneum insignis magnus.
Ex Orig. Mus. Medicei Imper.

CIII

VICTORIA

Ex Ectyp. Mus. Geriniani

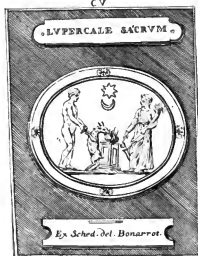
CIV

◦ PAN NATVRÆ SYMB. ◦

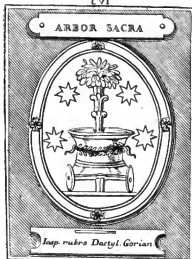

Ex Sched. del. Bonarrot.

CV

CVI

CVII

CERES

Sardae ex Dactyl. Goriana

CVIII

CEPES

*Achati incis in anul. aur.
Dietyl. Gort. n. nos.*

CIX

CERES

Plasm. virid. apud L. Cagliari

22

CX

CXI

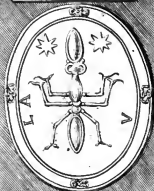
ANNOA

Ex Sched. del. Bonarrot.

CXII

FORMICA

Sard. ex Dactyl. Goriani

CXIII

ABUNDANTIAE SYMB.

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CXIV

BACCHVS

Ex Sched. del Bonarrot

CXV

BACCHANAL

Ex Etyop. Mus. Goriani

CXVI

BACCHA

Ex Ectyp. in Mus. Passer.

CXVII

HERCVLES

*Sarda Searab. in Museo
Corazziano*

CXVIII

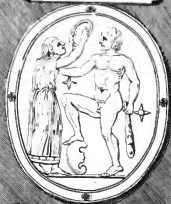
HERCVL. LEONICIDA.

Ex Ectyp. Scarab. Mus. Gor.

CZIX

HERCUL. AMAZONVM.
VICTOR

Sarda ex Scarab. Mus. Andr.
Ex Sched. del. Bonarrot.

HERCVLES CERBERVM
DOMANS

Ex Ectyp. Andreus in Mus. Gor.

CXXI

HERCVLES
INTER DEOS RELATVS

Sard. inc. ex Mus. Mediceo

CXXII

GENIVS ANIMARVM
DEDVCTOR

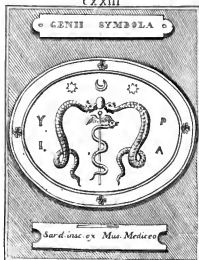

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CZ.XIII

GENII SYMBOLA

Sard. insc. ex Mus. Mediceo

CXXIV

CXXV

DEA PANTHEA

Sardus ins. ex Dactyl. Gor.

CXXVI

DEA PANTHEA

Sarda inc. ex Dactyl. Stosch.

CXXVII

DEA PANTHEA

Ex Ectyp. Mus. Götting.

CCCXVIII

DEA PANTHEA

Ex Eclyp. Mus. Goriani

CXXIX

DEA PANTHEA

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CXXX

DEA PANTHEA

Ex Mus. V. C. Abb. Geroni Chiappini

CXXXI

DEA PANTHEA

Ex Ectyp. Mus. Goriani

175

CXXXII

FORTVNA

Sardis ex Mus. Cass. n. 106.

CXXXIII

• FORTVNAE SYMBOLA •

Sarda in Museo Goriano

CXXXIV

SIREN

Ex Sched. Delin. Bonarrot.

CXXXV

HAAPYA

Sardex Scarab Mas. Gor.

CXXXVI

HARPYA

Sard. ex Scarab. Mus. Gor.

CZZXVII

HARPYA

Ex Ectyp. in Mus. Passerian.

175.

CXXXVIII

SPHINX

Ex Ectopia Bonarrotiana

1 P. 3.

CXXXVIII

MONSTRVM CHIMÆRICVM

Ex Sched. del. Bonarrot.

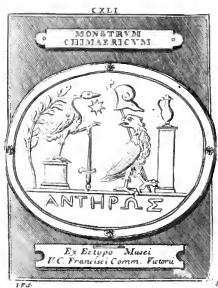
CXXXX

MONSTRVM CHIMAERICVM

Sard. insc. ex Dactyl. Goriaca

CXLII

TAVRVS CAELESTIS

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CXLIII

TAVRI SIGNVM

Sardec inscul. ex Cimet.
Gorionis

CXLIII

TAVRVS CVM SEPTEM
PLANETIS

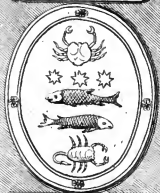

Onuch. inc. apud
Eg. Th. T. Widen. Anglam

CXLV

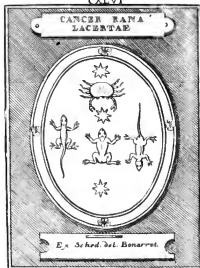
CANCER PISCES
SCORPIVS

Ex Ectyp. Mus. Goriiani

CXLVI

CANCER RANA
LACERTAE

Ex Sched. del. Bonarroti.

CXLVII

• LEONIS SIGNVM •

*Sardæ ex Scarab. Dactyl.
Gorianæ.*

CXLVIII

LEONIS SIGNVM

Ex Ectup Mus. Goriani

CXLVIII

LEO CERVVM LANIANSO

Ex Sched. del. Bonarrot.

CL

SOLIS SYMBOLA

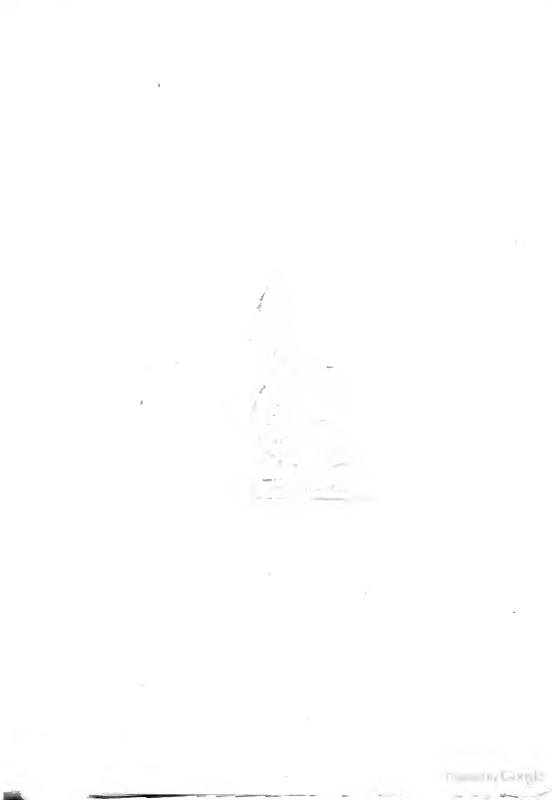
Ex Ectyp in Mus. Gorgiano

CLI

SOLIS SYMBOLA

Ex Ectyp. Mus. Bonarrot.

SOLIS SYMBOLA

Ex Eccl. Mus. Goriani

CLIII

° SOLIS SYMBOLA °

*Imp. Cyn. in Museo
Imper. Mediceo*

—

•MERCVRII SYMBOLA.

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CIV

SOLIS SYMBOLA

Ex Ectypo Musei Goriani

CLVI

ZODIACI SIGNA

Ex Sched. del. Bonarrot.

FF. 3.

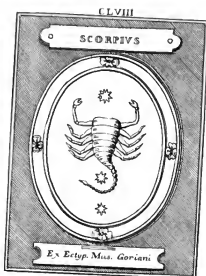
CLVII

MERCVR[SCORPIVS.
CYMALIS SIGNIS

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CLIX

° SCORPII SIGNVM °

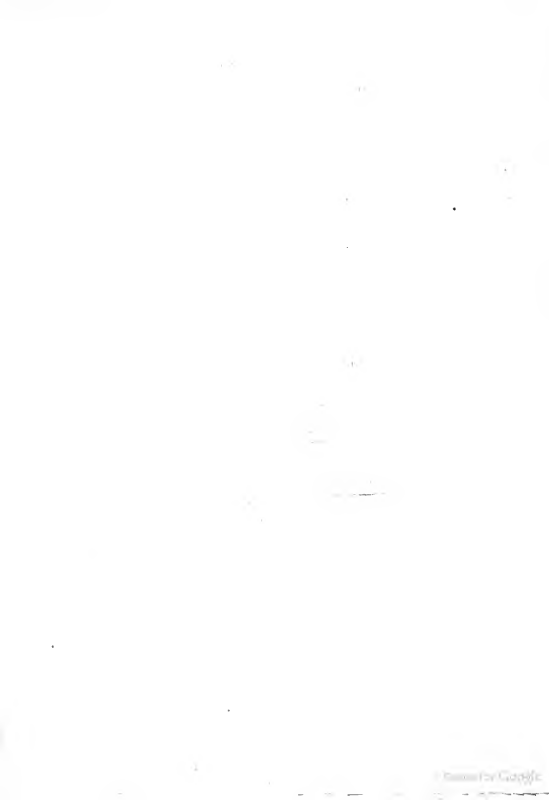
Ex Ectyp. Mus. Götiani

CLX

SCORPII SIGNVM

Ex Ectyp. Mus. Bonarrot

CLXI

CAPRICORNVS

Ex Ectyp. Mus. Ficoron.

CLXII

CAPRICORNI SIGNVM

Ex Ectyp. in Mus. Pazaris

CLXIII

CAPRICORN. ET DELPHIN

Ex Ecyp. in Mus. Gorian.

CLXIV

AQVARI SYMBOLVM

Onych. insc. in anulo aur.
ex Gorlaeo num. 115.

CLXV

NAVIS ARGO

Ex Ectyp. Mus. Goriani

AND

CLXVI

ROMAE CAPVT

E. Ectyp. Mus. Equit. Odani

PAGE

17

CLXVII

AQVILAE
LEGIONARIAE

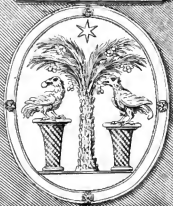

Ex Sched. del. Bonarrot.

CLXVIII

•AQUILAE LEGIONARIAE•

Ex Vitro ant. in Mus. Passerio

CLXVIII

CAQVILA LEGIONARIA

Ex Ectyp. Musei Victorii

1 F 3

2

CLXX

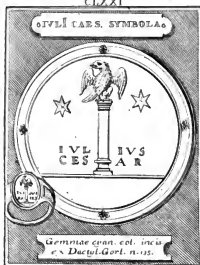
IVL CAES. SYMBOLA.

Onych. insc. in anulo aur.
ex Gorlaeo n. 157.

CLXXI

IVL CAES. SYMBOLA

Gemmae gran. col. incis
ex Dactyl. Gort. n. 135.

CLXXII

M. ANTONIVS ET
CLEOPATRA

*Sardis vici in anulo aur
es Daetol. Gort. n. m.*

CLXXIII

° AVGVSTI INSIGNE °

Ex Ectyp in Mus. Gorian.

CLXXIV

AVRIGA VICTOR
SACRIFICANS

Ex Ectyp in Mus. Gor.

CLXXV

EQVES AD BELLVM
PROPICISCENS

Ex Ectop. Mus. Gario

CLXXVI

MILITES SOCIUM
EFFERENTES

Ex Ectyp. Mus. Goriani

CLXXVII

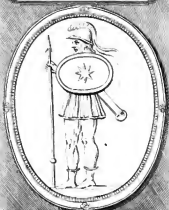
•MILES EXCVBITOR•

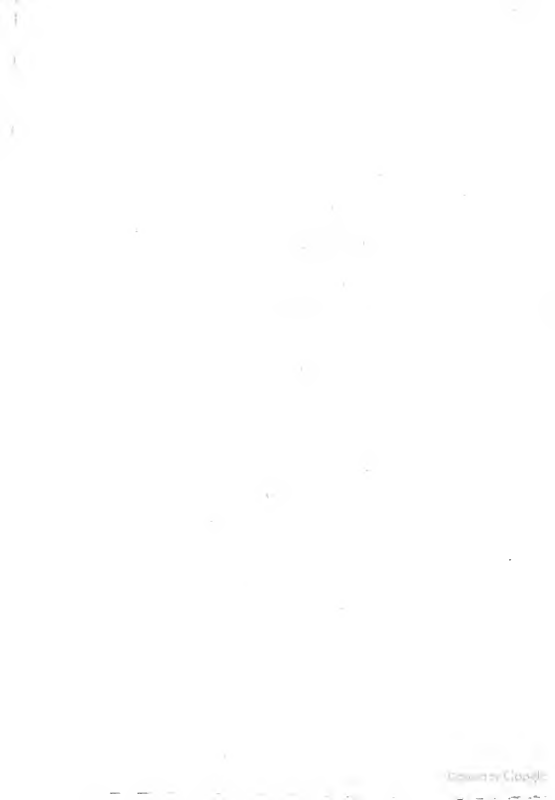
Ex Ectyp. Mus. Goriani

CLXXVIII

HEROS

Ex Ectup. Dactyl. Stosch.

CLXXIX

VIGILANTIAE MILIT.
SYMBOLVM

Sardo in Mus. Gerio

CLXXX

TROPÆVM

Jasp. vir. Musci. Victoriæ

CLXXXI

CAPRARIUS

Sardex Ducit Eo-Odam

CLXXVII

BVBVL CVS

E. ex Ectyp. Mus. Goriani

1. P. d.

CLXXXIII

VIRTUS

Ex Eclips. Mus. Passeri

CLXXXIV CLXXXV

MITIIRA
ANIMARVM TRANSECTIO

*Heliotrop Inscal. apud Nob. Comitem
Rodulphum Struglio Aguleisiam*

CLXXXVI

GEMMA MAGICA

Ex Ectyp. Musci. Passerii

1 P 3

CLXXXVII

PASTOR OVIFER

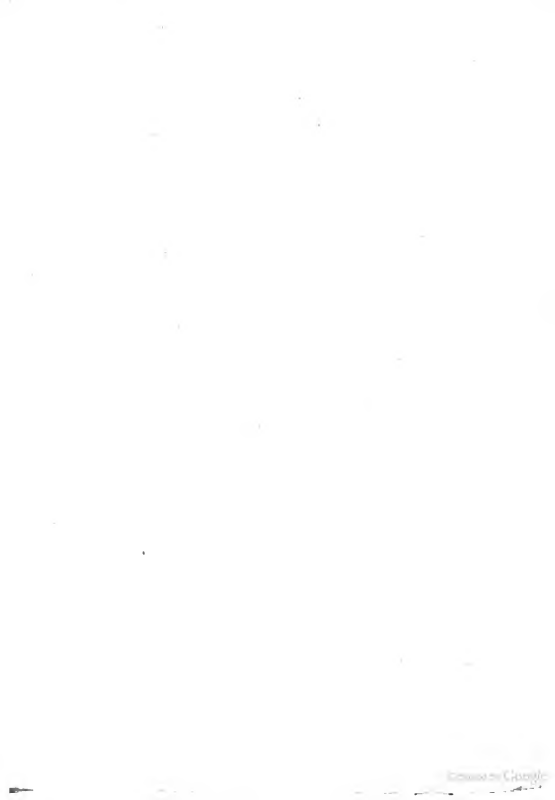
Sardus inxal. in. Museo
2. Abb. Gen. Chiappini

CLXXXVIII

Eiusdem Gemmae pars altera

In eodem Mus. Chappino

CLXXXIX

◦ GEMMA MAGICA ◦

Ex Ectyp. Mus. Gorii

CXCI

GEMMA MAGICA

Ex Schedis Bonarrotianis

175

CXCII

GEMMA MAGICA

Heliotrop. inc. in Mus. Passerio

CXCIII

GEMMA MAGICA

Sardine in Musclini Planet

I.F.S

CXCIV

Eiusdem Gem. pars auersa

In Museo eodem

CXCV

GEMMA MAGICA

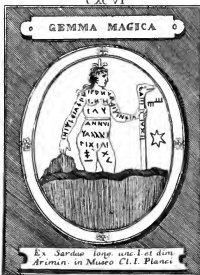

Helioth.
CLVIB

us Museo
Passeri

CXCVI

GEMMA MAGICA

Ex Sardas long. unc. l. et dim.
Arimin. in Museo Cl. I. Planci

DP.

CXCVII

GEMMA MAGICA

Ameth. in ac. in Mus. Passerio

A M
A P
U M
A

Eiusdem
Gemmae

Postica
pars

CXCVIII

◦ GEMMA MAGICA ◦

*Isap. rubro incat. in Museo
Cl. Passerii*

184

CXCIV

Eiusdem Gem. pars auersa

In Museo eodem

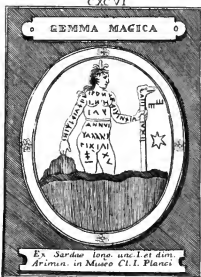
CZCV

GEMMA MAGICA

CXCVI

GEMMA MAGICA

Ex Sardus loco. unc. l. et dim.
Arimen. in Museo Cl. I. Planci

EPH.

CZCVII

CXCVIII

◦ GEMMA MAGICA ◦

*Jasp. rubro incisat. in Museo
Cl. Passerii*

174

CIC

Eiusdem Gem pars aversa

In Museo Passer. Pisauri

CC

CC1

